

**Eenighe secreete onderwijsinge des konings van Spangien,
aen sijnen lieven soon Philippus den III. desen
teghenwoordighen koningh, vervatende hoe hy hem sal
reguleren na sijns vaders doot, int regeeren van sijne
coningrijcken : mitsgaders, sijn sieckte, doot ende
overleveringhe zijn rijcks, oock eenighe vermaninghen aen
synen sone Don Philippo de III, en sijne dochter de Infante
voor sijn over lijden, als oock den staet van sijnder
begravenisse**

<https://hdl.handle.net/1874/9399>

1598.
Eenighe.

boek.
25

**Secreete onderwijſinge des
Konings van Spangien / aen ſijnen lieven
Soon Philippus den III. deſen teghenwoordighen Ko-
ningh/ verbatende hoe hy hem ſal reguleren na ſijns Va-
ders doot/ int regeeren van ſyne Coningrijcken.**

Mitſgaders.

**Sijn ſieckte / doot/ ende overleveringhe zijns Rijcks / oock een-
nighe vermaninghen aen ſinen Sone Don Philippo de III.
ende ſijne Dochter de Infante vooz ſijn over liden/ als
oock den ſtaet van ſijnder begraveniſſe.**

**Oberghelet uyt het Spaenſche in onſe Neder-duytsche
Tale dooz P.A.P.**

**Ghedrukt t'Haerlem by Adriaen Rooman. Boeckdrucker
woonende in de Koningſtraet.**

Eenighe secreete onderwij-

singhe des Konings van Spangien/ Phi-
lippus den tweeden/ aen synen lieben Sone Philips de der-
de / verbatende hoe hy hem reguleren sal na sijns Daders
doodt.

Sone/ ick hebbe veelmaels bekommert gheweest / om u eene gherusten
Staet achter te laten: maer noch den tijt van mijn langhe leven/ noch de
ghelegentheyt der Docten die my toeghebaen zijn/ en hebben my daer
in niet kunnen helpen. Ick behjbe dat ick (in min dan drie-en-dertich
jaren) over de 594. Milioenen Ducaten verquilt hebbe/ daer ic niet hoor en heb-
be ghenoten/ van hertfeer en verdziet. 't Is waer ick hebbe Portugael veroveret/
maer so licht als my Dancrick ontslibbert is/ soude hier mede oock moghen
baren. Och oft ick den raede van mijn Heer Vader (Saliger memorie) gevolgt
hadde: Oft dat ghy ten minsten noch mijnen raedt wilder naer komen/ ick soude
mijn lyden ghewilligher verdzagen/ en te geruster sterben/ u latende in dit aert-
sche leven.

Dit is dan dat ick u tot een eeuwich Testament achter late (boven soo veel
heerlycke Koninckrijcken) om als in eenen spiegel te zien / hoe ghy u na mijn
doot in de Regieringhe dzaghen sult.

Alte waernemende de veranderinghe van ander Rijcken / om daer mede u
profijt te doen na ghelegentheyt: Ende niet te min de ooghe houden op den
ghenen die in den Raedt naest by u zijn.

Ghy hebt twee middelen daer deur ghy u Spaensche Rijcken meught onder-
houden.

Het een is de Regieringhe. Het ander de Indiſche-vaert.

Soo veel de Regieringhe aengaet: Oft ghy moet den Edeloom/ oft de Ghee-
stelycke tot u trecken.

Verlaet ghy u op de Seestelycke/ hout de ander in byspel/ also ic gedaet hebbe.

Daer so ghy u meent met den Adel te verstercken/ soo verkrint der Gheest-
lycker Incomen soo veel als u immers moghelijck is.

Wilt ghyse beyde te vziende houden / zy sulen u opt-suppen: Ende ghy sult
daer benevens u Rijcken in onrust stellen / nimmermeer tot resolutie komende.

De Balanche sal als nu bande een/ als nu bande ander over wogen werden.

Mijnen raet is dat ghy de Nederlantsche Provincien te vziende hout by soo
verre als ghy u met den Edeloom wilt behelpen: overmits dat zy vzienden sijn
met den Franchops/ Engheisman/ ende eenighe duytſche Docten.

Noch Italien, noch Polen, noch Sweden, noch Denemarcken, noch Schorlandt,
en kunnen u te bate komen.

Den Koningh van Schorlandt is arm.

Denemarcken krijght zijn inkommen van d'uytlantsche Dattien/

Zweden is altoos ghebeelt/ ende daer beuſſens onghelighen.

De Polen sijn altoos Meester over haer Koninghen.

Italien,

Italien, al ist rijk / is veel te wijdt van dese ghelegen: ende baer en boben zijn al
hun Princen van verscheden humeuren.

Maer ter contrarien / de Nederlanden zijn volck-rijk / Schip-rijk / geduerich
den arbeidt / neersich in't ondersoeken / kloeckmoedich in't aenbanghen / ende
goetwillich in't verdragen

't Is waer ick hebbe Isabella Clara Eugenia twee suster de selve ghegheben:
Maer wat ist: daer zijn wel hondert uyt-bachten in't ontwerp begrepen / daer
ghy u mede behelpen kunt.

De principaelste zijn: Dat ghy Vooght zijt van alle haer hinderen: Ende dat-
se niet en moghen veranderen in't sturk van de Catholijcke Religie: Want dese
twee poincten wech-ghenomen / soo zijt ghy boozseker de selve Neder-landen
absolutelijck quijt, Ende andere Koninghen sullen so rasch inde weere wesen /
om die door eenighen middel aen haer te verbinden / dat ghy daer over wel sout
moghen in een eeuwich verderf komen.

Soo ghy u daerenteghen neept te behelpen met den Gheestelijcken staet / so
sult ghy u veel vanden verwecken: Ick hebt gheproeft.

Maer houdt allen twee respondentien met den Pausen.

Gheet haer veel. Zintse haest goetwillich.

Onderhoudt de Kardinalen die meest by hem zijn.

Maect u Heere in haer Conclabium.

Hout de Duptsche Bisschoppen te vziende: Maer en betrouwt niet meer doog-
's Kefers handt haer pensioenen te verstercken. Doch maect dat ghy selve
van haer bekent wert / yf sullen u booz waer te ghewilliger dienen / ende u giften
met meerder vzeught aen nemen.

Die van minder qualiteyt zijn en laet u niet genaken / om daer dooz den Adel
ende Gemeente een goede oogte te geben: Want inder waerheyt als ick 't seggen
moet haer hoberdye is groot: sy zijn machtich in Rijckdommen: wat sy begeren
moet gedaen wesen: sy sullen u lastich vallen / ende in't eynde utwen Scepter be-
heerschen: Daerom behelpt u met de gene die van den Adel sijn uyt grooten
hupsen en vziagse altemet in grooter Geestelije inkomsten. Het omut gelspys en
is u so dienstich niet of ten sal u dupsent mael-dupsent nyden doen verwecken /
daer dooz ghy alle u inkomsten sult consumeren. En gelooft van niemant van
den haren / of sy en sy van qualiteyt.

Verlaet de Engheleche verspleders.

Ontlaet u van de Fransche onghelden.

Ende laet u byn dienen van een deel Nederlantsche Heeren / op dat ghy haer
altijt aen u besit betroude verknopen meught.

Zo veel de Indische waert aen gaet / Oostersche en Westersche / daer in bestaet
de macht van de Koningrijcken van Spangien / ende ooc met eenen den dwang
van den Italianen.

Vranckrijk ende Enghelant en konnen in dese yalen niet begrepen werden /
om daer uyt gestooten te sijn: Daer macht is te groot: Daer Schip-volck te veel
De Zee al te ruym: Daer Kooplieden te machtich: Daer Soldaten te ghelid-
ghierich / ende haer onderdanen te ghetrouwe.

De Nederlanden heb ick booz u daer uyt ghesproken: maer ick vrees dat den
tijt ende de Menschen veranderlijck sijn: Daerom verandert in de V Vest-Indien
dickwils u Gouverneus.

Die ghy van daer treckt/ Keltse in de registringe van den Raedt van Inden
alhier/ so en sult ghy mijns bedenckens / nimmermeer bedrogen werden: of elc
van beiden sal u t'proffijt openbaren/ ende meerder eere soekien.

Ziet ghy dat den Enghelesman hem stelt om u de selve proffijten te bememen/
(ghelijck hy machtrich van Zee-volck ende Scheyen is/ den Franchosa en acht
ick in dese deele niet) sterckt u stracx met de Nederlanders / al waert dat zy oock
eersdeels Ketters waren/ ende blijven wilden: mits conditie dat zy sulen mogen
hare goederen in Spangien ende Italien vryelijck verkoopen/ midts betalende
de Koninglijcke inkomsten/ ende andere gherechtigheden/ ende alsdan Pasport ver-
werben/ om op de selve Oostersehe of V Vettersehe Indien te varen: mits stellen-
de hoge alhier/ Ende Get doende/ dat zy vā daer komende/ weder in Spangie
sullen lossen/ op verbeurte/ so sy anders bebonden waren/ aen den lijbe gestraft te
werden. Ick soude meynen dat zy u dit niet en sullen weggeren te onderhouden:
Ende dooz desen middel sullen de Indische ende Spaensche Ghesdommen met de
Neder-lantsche Trafficke in een ghebonden blijven. Enghelant ende Dyauck-
rijck sullen moeten op haren Dupdel teeren.

Wan Soon ick soude u wel veel meer dooz ooghen stellen/ in't veroveren van
andere Koningrijcken: maer alle de Advertissementē daer af/ ooc de Discoues-
sen die my daer op ghelevert zijn / ende by my verbeterd/ die sult ghy vinden in
mijn Cabinet: Laet u Christoffel de Mora stracx de sleutel gheven / op dat dese
vertrouheden niemandt in handen en komen

Ick hebbe op den seftensten Septembrys van dese Memozickens / (die met
schrijven seer dooz naepē waren) in't vier doen werpen/ ick soz ghe datter wel wat
mochte verduystert wesen: Noyghe u ooze om sulcx te vernemen

Ick hebbe heden noch hter by ghevoecht / so ghy met Antonio Perez kunt ma-
ken/ ziet dat ghy hem in Italien treckt/ of ten minsten dat hy u belobedienst in
andere Koningrijcken te doen: Maer en laet hem nimmermeer in Spangien
noch in Nederlandt komen.

Wengaende u Houtwelijck die stucken berusten onder den Secretarius LaLoo:
dan ghy sult daerenboven die beseghelt Billietken dickwils over lesen / Hier en
is niemant over gheweest dan mijn eyghen handt.

Debt alrejt acht op de Raedt-ghebers die rondom u staen.

Det ontschiffen moet ghy u selfs onder winden.

En verrooynt u Secretarissen niet. Levert haer alrejt werck/ 'tzy van kleen of
grooter impozantie. Bepzoefse liever dooz u vpannen / dan dooz u vzlenden/ al
moest ghy u secreet eenighen van den uwen dooz dya ghen. Behout het upterste
alrejt in uwen boesem.

In't licht ghebracht dooz een Dienaer van den Heere Chri-
stoffel de Mora / Schat-bewaerder des Konings van
Spangien/ ghenaemt Rodrigo D. A.

Van des Konings sieckte/doodt ende over- leveringhe sijns Rijcks.

Me te voldoen 'tgene ick schuldigh was/volgens **D. L.** begerre by uwe **Mistive** aen my ghesonden / van saken die alhier passeren/ soo ist ghebeurt in dit teghenwoozdighe Jaer 1598. als den Prince van Spangten / Don Philippo den derden van dien name/onfen Heere/ op de **Mercht** tot **Madzil** was / om taenschouwen het spel van den **Stricē**/ende andere blyfschapen die daer geschieden ter eeren van **S. Jans** dagh / den Koning sijnen **Vader** daer niet present zijnde / overmits 'tkeereijn 'twelck hy in beyde syn handen hadde. So ist ghebeurt als den Prince weder van dese **Feste** quam / vertellende sijnen **Vader** 'tghene datter in de selve **Feste** ghepasseert was/so dat den Koningh daer inne verheught zijnde/tot sijnen **Sone** seyde: **Ick** ben seer verblijt dat ghy op de **Feste** vroljck zijt gewest/want dese **Feste** sult ghy in mijn leven niet meer sien. Ende sijne **Majst.** een wepnigh van de groote pynne verlicht zijnde / bebal datmen ghereetschap soude maken/ om hem te hzenghen in den **Elcorial**, maer den **Doctoꝝ** van sijne **Majst.** **Camer**/ **Marcado** ghenaeamt, seyde dat het niet goet en was dat sijne **Majst.** soude vertrecken / want d'accidenten spner siecten daer dooz seer souden vermeerderen zijne **Majst.** antwoorde dat het van noode was datmen hem in sijnen leven daer vzochte / want men soude hem naer sijn doot ende overlijden daer moerten hzenghen. Ende om de wille van sijne **Majst.** te voldoen/ soo wert hy van sekere mans perfoonen in ses daghen seuen mijlen op de schouderen gedragen. In't **Elcorial** zijnde/wast sommighe daghen met sijne **Majst.** wat beter maer en konde op sijne beenen niet staen. dan stadigh zitten ofte ligghen/ also dat hy ghevoden kreegh van de doot/so dat hy op sijn ziele begost te dencken. hy biechte hem/ ende heeft het **Sacrament** ontfanghen.

Daer na is sijne **Majst.** het **keereijn** mette **hoortse** seer hart aen ghekomen: **Sijne** **Doctoꝝ**en begheerende sijne **Majst.** te helpen van de groote sinerte ende pijnen die hem seer ober-bielen/vonden goet dat hy sijne ziele **Gode** bevelen soude/biechten/ende het **Sacrament** ontfanghen : Ende na dat dit ghedaen was/ heeft sijne **Majst.** terstont bevolen datmen **Garcia** de **Loaysa**, **Erz**zbisshop van **Tolledo** consacrerē soude / doen heeft den **Ghesant** van den **Paus** den selven **Garcia** gheronsacreert/met sulcke solemnitepten als sulcken werck verepscht.

Den goeden **Koning** heeft daer na een seer fenijnighe **apostume** aen sijn rechte **kinpe** ghekregghen / soo dat hy dooz de groote pijnē dagh noch nacht en heeft konnen gherusten/ sijn **Doctoꝝ**en daer dooz gheheelt verbaest zijnde/hebben goet ghevonden te laten halen noch eenen **Doctoꝝ** van **Tolledo**, gheheeten **Olias**, die doen ter tijt binnen **Madzil** was / ende met rade van de **voorsz.** **Doctoꝝ**en / soo heeft den **Licentiaet** **Vergaya** een plaester op de **vooznoemde** **apostume** gheleyt/ om te doen rijpen/ende als de **apostumie** rijp was / soo hebben sy-lieden die doen openen/op dat de **quade** **humoꝝ**en ende **vuplicheyt** daer upt soude komen.

Daer na zijn op de **bozst** van zijne **Majst.** noch ghesten vier **apostumen**/ die ooc gheopent zijn ghewoꝝden / om de **matē** te lossen / maer upt dese **apostu-**
men

men quammen mette mater ten soo overbloedighe veel luyfen / dat de Doctozer daer gheenen raedt toe en wisten om te verdyben / en was daer by soo swach / datmen des Konings lichaem by vier Mannen in een slaepplaken opheffen most / terwylten dat by twee andere Mannen het Bedde schoon ende wederomme toe-gemaect wert.

En ten daghen vooz sijnen doot quam sijne Maj. alsulcken grooten benau-
hept aen/ghebuerende vijf uren achter een / datmen meynde dat hy doot was / so
dat veel Heeren alhyer binnen Madzil van rou kleederen begonnen te swaken/
maer daer na weder tot hem selven komende / sepe hy in pzesentie van den
Certzbisschop ende die van sijnder Kamere : Myn Vrienden ende Onderfaten/
de groote moepte ende arbeydt die ghy-lieden doet om my ghesont te maken/
heeft niet veel te bedieden / oft is al verlozen arbeydt / want gheen Menschelijc-
ken raedt van Mederijnen en kan my helpen / maer is van noode dat ghy-lieden
metter tijt ghereetschap maect om mijn lichaem te begraven. Ende als sijne
Maj. dit ghesepdt hadde / soo beval hy datmen den Prince (dit haest ko-
ningh sal wesen) roepen soude / ende datmen hem sijne Doot-kiste brenghen
soude / daer hy inne begraven soude worden / met een Doots hooft / ende
boven op het Doots-hooft sijne Koninglijke Kroone / ende liet 'tselbe setten
op een kleyn Cressopken / ende is al 'tselbe naer des Konings bevel alsoo ghe-
daen.

Doen nu den Prince sijnen Soon / en de Infante sijne Dochter teghenwooz-
digh waren/sprack sijne Maj. tot Iohan Rees de Velasco, segghende : Is u wel
indachtigh / dat ick u te bewaren gaf een kleyn Kofferken? Daer op den selven
antwoorde : Jaet Heere. Doe sepe sijne Maj. Bzengt het my hier/ende 'tselbe
gheopent zijnde / nam daer upt een Ghesteente van grooter weerden / (een Dia-
mant gheschat op 80. dupsent Kroonen) segghende : Gheeft dit mijne Dochter
de Infante / totte welke den Koning sepe : Dochter Isabella Eugenia Clara,
neemt dit Juweel / dat my uwe Moeder ghebrocht heeft / twelcke ick u nu ghe-
de tot een memorie. Ende den Koningh keerende hem tot sijnen Sone den
Prince / sepe : Wilt ghy oock dat ick u Suster dit Juweel ghebe? Daer op
den Prince antwoorde : Ja ick Heere / ende al wat ick hebbe : twelcke den
Koningh gheerne hoorde ende hoogh achtde. Den Koningh beval daer na
upt het Kofferken noch andere Dapteren te langhen / ende gaf de selve sijnen
Sone den Prince / segghende tot hem : Daer inne sult ghy sien / hoe dat ghy u
Koningrijck sult moeten regieren : Doen wert upt het Kofferken noch voozt-
ghebracht een Discipline ofte Gheessel / met silbere scherpe knoopkens daer
aen / die bebloeyt waren / ende doen die om hooghe ghesheven worde / sepe sijne
Majestept : Dit bloedt is mijn bloedt / maer niet mijn eyghen bloedt / maer
is van mijnen Vader die in den Hemel is / die somtijts daer mede sijn selven
plach te gheesselen / ende om de weerdighept van dese Discipline / ende om dat
dit waerachtigh is / heb ick u dit ghesepdt ende laten thoonen. Daer na
belaste sijne Maj. datmen het Dapter / onder sijn Hoofsteyuluwe liggende/
soude upt nemen / ende liet 'tselbe by Iohan Roys lesen / dwelck luyde aldus:

VVY Don Philips door Godes ghenade, Koningh van Castilien, Leon, &c.
van de rijij. Jaren mijns onderdoms hebbe ick dese Koningrijcken gheregeert
seven-en-beertigh Jaren / welke Koningrijcken ick nu overdraghe aen mij-
nen Godt / die de selve toe befoozen / ende mijne Ziele sette ick in sijne ghebe-
nedijde

nedijde handen / om daer mede te doen soo't sijne Goddelijcke Majesteyt beke-
ven sal/ ende ozdonnere boort / als mijn Ziele van den Lichame sal gheschryden
zijn / dat het Lichaem sal ghebalsent worden / ende ghecleet met Koninglijcke
kleederen / ende alsoo in de teghenwoordighe Metalen Kiste ghelepdt / als dan
mijn Lichaem soo langhe als de Wet verinacht / boven der Aerde sal zyn ghe-
weest/soo salmen 'tselbe begraven op dusdanighe manieren : Boort aen sal ghe-
draghen worden den Standaert van den Certz bisschop : Daer na sullen vol-
ghende Kruppen / Monicken ende Papen : Daer aen sal volghen den Adelan-
raet mette Koninglijcke Standaert heppende op der Aerden / met treur-klee-
deren bekleet : ende den Hertoghe van Nagaren die sal (in een groot Berken) de
Kroone draghen/ghedeckt met eenswert Lampert / ende den Marquis de Agi-
laer sal den Koninglijcken Staf draghen : Mijn Lichaem sullen draghen acht
Ghedeputeerden / ende mijne Dienaren sullen gaen met brandende Toortsen,
in treur-kleederen : Ende achter de groote Heeren sal volghen den Certz bis-
schop / ende na hem den Prince / onse eenighe Generael Erfghenaem / op sijn
Francois den rou. Komende in de Kercke / by de Stellagie die daer toe ghe-
maect sal zyn / sal mijn Lichaem daer op ghelepdt worden / ende als de Wisse
sal zyn ghedaen / soo sal den Prælaet mijn Lichaem in den Kelder brengen/
daer't alrijt sal blijven : Ende als dit alsoo volbracht sal wesen / sal den Prince
ende Koningh den III. van dien Name / gaen naer Madril, in't S. Hiero-
nimus Klooster, ende daer laten doen de neghen Sgherijden / ende mijn Doch-
ter ende mijn Suster sijne Woep in't Barvoets Klooster. Behalven dit sulc
ghy noch doen alle 'tghene dat ick u boort dese reyse belast ende gheseydt hebbe:
Ick bidde u oplicht te nemen op uwe Suster / want sy was my een Spie-
ghel ende 'tlicht mijner ooghen : Houdt in vrede de Republijcque, stellende
goede Gouverneurs, beschermende den goeden, ende straffende den qua-
den.

Daer na beval sijne Majt. datmen den Marquis de Mondexar upt de gheban-
ghenisse by laten soude daer hy in was / marc dat hy in't Hof niet en soude
moeten komen : Ende de Dupsvrouw van Anthonio Perez oock desghelijcks
by laten/ met sulcke conditien/dat sy soude gaen in een Suster-klooster / ende
haer leven langh daer inne blijven/ ende dat hare Dochters souden erben elcks
haer ghedeelte van Moeders zijde. Ende ick verghete alle de Ghevanghe-
nen die by den Wereltlijcken Ghechter ter doot ghecondemneert zijn/die het par-
doen van den Koningh ghebreck hebben : ende gaf daer mede de leste omhel-
singhe aen sijne Kinderen / segghende : Gaet in uwe ruste. Ende upt gaende/
sepde den Prince tot Don Christoffel de Mora : Wie heeft den principaelsten
Sleutelz de welke antwoorde : Ick Heere. Doen antwoorde hem de Prince:
Gheeft my de selve. Doen antwoorde Don Christoffel : Owe Hooghheit sal my
'tselbe te goede houden / dat ick u die niet en ghebe / want het is den Sleutel
van Sghetrouwte / ende sonder consent van den Koningh mijnen Heere kan ick
u die niet over gheben. Daer op sepde den Prince : 'Tis goet / ende gingh soo
boort in sijn Kamer : Ende Don Christoffel heerde weder na den Koningh/
den welken hy een weynigh beter te passe bindende / sepde tot hem : Heere/
den Prince heeft van my gheepscht den principaelsten Sleutel / ende ick
hebbe hem de selve sonder uwe Majts. consent niet dooven gheben. Daer
op den

op den Koning Don Christoffel antwoorde: Ghy hebt qualijcken daer aen ghesdaen/ ende terstont quam sijne Maj. een ander bangichept aen/ soo dat hy begherde ghrolst te zijn/ ende den Eerts-bisshop olyde hem: ende daer na sepde sijne Maj. datmen hem zoude brengen het Crucifix dat in een Kofferken was bewaert / welke was het selve Cryucifix dat syne Heer Vader by hem hadde doen hy sterf, ende syne Maj. v.ilde oock met het selve Kruys sterven.

Den Prince quam wederomme den Koning besoeken / ende Don Chistoffel hem ziende / sette de een knye op de aerde / ende gaf den Prince den sleutel / die hy nam / ende gaf de selve den Marquis de Denia te bewaren / doen sepde de Koninck tot zijne Soon: Ick bevele u Don Christoffel booz den ghetrousten Dienaer die ic gehat hebbe / ende dat ghy mijn andere Dienaren wel wilt boozsien: Ende alsoo is den Prince weder van den Koningh ghegaen: Van dese tijt af heeft den Koningh niet meer ghesproken / ende bleef alsoo noch twee daghen sonder spreken / tot dat hy sterf / den 13. September / Sondaeghs smorghens te 1 drie uren / s' Waendaeghs den 14. dito so wercer over de begravinghe van't ingewant solemnelijck Disse ghebaen.

Den nieuwen Koning vertroc den xvi. September van't Escorial na Madzil / sabonts te acht uren / latende sijne Zusster met haer Moeye de Kesperinne / des Hertshertoghe Albertus Moeder / in't Barvoets Klooster, ende hy gingh naer S. Hieronymus Klooster, om de Officien van Vigilken ende Ghetijden te lesen over de Ziele / ende also bleef het Hof vol rouwe ende treurighheys.

De Houwelijcken des Conings van Spangien Philippus deert Weeden.

ANNO 1544. Troude hy ten zersten Maria de Dochter van Coning Johan van Portugael die daerde hem An 1545. in't 18 jaer sijns ouderdoms enen Prince Carel die gestorven is Anno 1568. als hy ontrent 23. jaer out was in ghebanghenisse sijns Vaders / om dat hy de Nederlanden gunstich was / daer hy oock meynde na toe te trecken / op sijn graf wert dese Epitaphium gebonden.
Hier leyt die begherende de vvaerheyt te seggen, sterf sonder sieck zijn.

ANNO 1554. troude hy sijn tweede Ghyf byon en was Maria de Koninginne van Enghelan sijn grootmoeders Zussters Dochter die sonder kinderen ghestorven is Anno 1558 ontrent vijf jaren nae hare croonlijghe.

ANNO 1560. Troude hy ten derde Isabella, de outste Dochter van de Coning van Franckg. Hendric de II. daer hy heeft hy gewonen de Infante, Isabella Eugenia Clara, gebozen Anno 1566. den 12 Augusti op Sinten Claren daech.

ANNO 1570 Troude hy (by des Paus dispensatie) Anna van Oostenrijck, Kesper Maximilianus Dochter / ende den Eerts hertoch Albertus Zusster / ende sijn eghen Zussters dochter. dit was de Moeder van desen reghenwoozdighen Coning Philippus den III. die ghebozen is Anno. 1578.

Hy wert ghebozen 1527.
Heeft ghereghert van 51 tot 98
Sijnde 47. Jaren.
So dat hy gheleef heeft 71. jaren.

F I N I S.